

Sygn. akt: I C 936/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 marca 2015 roku

Sąd Rejonowy w Przasnyszu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Andrzejewska
Protokolant:	Małgorzata Szczypińska

po rozpoznaniu w dniu 19 marca 2015 roku w Przasnyszu na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w W.

przeciwko A. R.

o zapłatę

oddala powództwo.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku doręczyć pełnomocnikowi powoda z pouczeniem o apelacji oraz pozwanej z pouczeniem, że w ciągu dwóch tygodni od doręczenia jej wyroku może złożyć sprzeciw oraz o treści art. 344 § 2 kpc zdanie drugie.

Sygn. akt I C 936/14

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. w dniu 16.09.2014 roku wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej A. R. kwoty 586,44 złotych wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanej zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwu wskazał, że pozwaną oraz (...) Sp. z o.o. S.K.A. ((...)) łączyła umowa pożyczki z dnia 28.11.2013 roku na podstawie której (...) przeniósł na rzecz pozwanej środki pieniężne w ustalonej umową wysokości, a pozwana zobowiązała się do zwrotu udzielonej jej pożyczki pieniężnej wraz z określoną w umowie prowizją za jej udzielenie i obsługę przez (...) w terminie uzgodnionym w umowie. Pozwana nie wywiązała się z przyjętego na siebie zobowiązania, dlatego Payday Loans podjął względem pozwanej działania windykacyjne o charakterze polubownym, które jednak okazały się bezskuteczne. W dniu 03.06.2014 roku (...) zbyła na rzecz powoda przysługującą jej względem pozwanej wymagalną wierzytelność. Przeniesienie praw do przedmiotowej wierzytelności odbyło się na podstawie porozumienia z dnia 11.08.2014 roku do umowy ramowej przelewu wierzytelności z 03.06.2014 roku. Wyjaśnił, że na dochodzoną pozwem kwotę składa się suma niespłaconej kwoty pożyczki w wysokości 375,00 złotych, należna prowizja za udzielenie i obsługę pożyczki wraz z opłatami windykacyjnymi w wysokości 170,14 złotych i odsetki ustawowe naliczone od wyżej wymienionych należności w okresie od 28.12.2013 roku do dnia poprzedzającego złożenie pozwu w wysokości 41,30 złotych.

Postanowieniem z dnia 25.11.2014 roku referendarz sądowy Sądu Rejonowego w Lublinie przekazał sprawę do Sądu Rejonowego w Przasnyszu z uwagi na brak podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym.

Pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Na wstępie zauważyć należy, że w niniejszej sprawie zachodziły podstawy do wydania wyroku zaocznego, gdyż spełnione zostały przesłanki wskazane w art. 339 § 1 kpc (pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę) a równocześnie nie zaszła żadna z okoliczności wymienionych w art. 340 § 1 kpc (pozwany nie żądał przeprowadzenia rozprawy w swej nieobecności, nie składał też w sprawie ustnych ani pisemnych wyjaśnień). W tych okolicznościach Sąd rozstrzygnął sprawę wydając wyrok zaoczny. W takim przypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda dotyczące okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości, albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 2 kpc).

Twierdzenia pozwu uznaje się za budzące uzasadnione wątpliwości, m.in. w sytuacji, gdy dowody i twierdzenia przedstawione przez powoda są niekompletne, pozostawiają wątpliwości co do okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sporu, nie przedstawiają pełnego obrazu rzeczywistości. W takiej sytuacji wydając wyrok sąd nie może oprzeć się wyłącznie na twierdzeniach powoda i powinien przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości. Taki pogląd wyraził Sąd Rejonowy w Sokółce w sprawie I C 123/14 (portal orzeczeń sądów powszechnych) powołujący się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 sierpnia 1972 roku w sprawie III CR 153/72, który Sąd w niniejszym składzie podzielił. Ponadto niezależnie od ustalenia podstawy faktycznej sąd zawsze jest zobowiązany rozważyć, czy żądanie pozwu jest zasadne w świetle norm prawa materialnego. Negatywny wynik takiej analizy powoduje wydanie wyroku zaocznego oddalającego powództwo. Takie stanowisko znajduje potwierdzenie w ugruntowanym stanowisku judykatury (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 1972 roku w sprawie III CRN 30/72 – Lex nr 7094; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 marca 1996 roku w sprawie I CRN 26/96 – OSNC 1996/7-8/108, Lex nr 24031; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2012 roku w sprawie V CSK 541/11 – Lex nr 1276235).

W pierwszej kolejności podkreślić należy, że w obecnym kształcie procesu cywilnego ustawowo podkreślono jego kontrydiktoryjny charakter, czego potwierdzeniem są regulacje zawarte w art. 232 kpc i art. 6 kc. Ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania. To one są dysponentem toczącego się procesu i od nich zależy jego wynik. Mają bowiem obowiązek przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne.

W niniejszej sprawie na stronie powodowej spoczywał obowiązek wykazania zasadności powództwa i wysokości dochodzonego roszczenia.

Z przedłożonych przez powoda dokumentów nie wynika, że wskutek dokonanej cesji powód stał się wierzycielem pozwanego.

W niniejszej sprawie chociaż powód przedstawił ramową umowę pożyczki z dnia 28.11.2013 roku, to jednak umowa ta nie zawiera podpisu pozwanej. Pomimo treści pkt 7.6 umowy (k. 20) powód nie wykazał, aby zrealizowane zostały warunki skutkujące zawarciem tej umowy. W szczególności brak jest wniosku pozwanej o którym mowa w punkcie 4 umowy (k. 18v-19) i punkcie 7.7 umowy (k. 20), brak wykazania elektronicznego powiadomienia pozwanej o wysokości oferowanej pożyczki i harmonogramie spłaty o czym mowa w punkcie 9.1 umowy (k. 20). Brak też samego harmonogramu spłaty, a nawet informacji w jakiej kwocie udzielona została rzekoma pożyczka. Zgodnie z pkt 10.1 umowy umowa pożyczki wchodzi w życie w momencie, w którym pożyczkodawca podejmie decyzję o udzieleniu pożyczki i poinformuje o tym pożyczkobiorcę w sposób i w trybie określonym w ramowej umowie pożyczki (k. 20v).

Powyższych przesłanek skutkujących powstaniem stosunku zobowiązaniowego pomiędzy pierwotnym wierzycielem i pozwaną powód nie wykazał. Prowadzi to do wniosku, że z zaofiarowanych przez powoda dowodów nie wynika, iż pożyczka o której mowa w ramowej umowie pożyczki z dnia 28.11.2013 roku faktycznie została pozwanej przez pierwotnego wierzyciela udzielona. Z przedłożonej umowy ramowej wynikają co najwyżej zasady udzielania pożyczek na odległość i warunki ich spłaty, czy skutki uchybienia w płatnościach. W umowie tej nie sposób doszukać się natomiast informacji w jakiej kwocie pożyczka miała być udzielona pozwanej i z jakimi terminami płatności, ani czy kwota pożyczki została pozwanej wypłacona. Nie sposób na tej podstawie zweryfikować ani zasadności rozwiązania umowy ani skuteczności tego rozwiązania – o ile w rzeczywistości miało ono miejsce. W tych okolicznościach uznać należało, że przedłożona umowa ramowa pożyczki z dnia 28.11.2013 roku nie stanowi wiarygodnego dowodu w sprawie.

Na potwierdzenie zasadności powództwa powód przedstawił ponadto umowę zgodnie z którą nabył od pierwotnego wierzyciela wierzytelność wobec pozwanej oraz wyciąg z ksiąg rachunkowych stwierdzający istnienie zobowiązania pozwanego wobec wierzyciela pierwotnego. Zgodnie z art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004 roku o funduszach inwestycyjnych (Dz. U. z 2004 roku Nr 146, poz. 1546 ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od dnia 20 lipca 2013 roku (ustawa z dnia 19 kwietnia 2013 roku o zmianie ustawy – prawo bankowe oraz ustawy o funduszach inwestycyjnych – Dz. U. z 2013 roku, poz. 777) moc prawna dokumentów urzędowych m.in. w postaci wyciągów z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego podpisanych przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem, nie obowiązują w odniesieniu do tych dokumentów w postępowaniu cywilnym. Taki dokument finansowy nie wiąże się więc z domniemaniem prawnym, iż wierzytelność ta istnieje. Brak bowiem jakiegokolwiek sposobu kontroli prawidłowości podstaw jego wystawienia, poza jej prawidłowością formalną. Nie jest to zatem dowód wystarczający do wykazania istnienia wierzytelności. Rozważanemu dokumentowi należy przypisać jedynie charakter dokumentu prywatnego, który zgodnie z treścią art. 245 kpc stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Strona powodowa winna udowodnić, że złożony przez nią wyciąg przedstawia wierzytelność rzeczywiście istniejącą.

Tymczasem – jak wykazano wyżej - powód nie przedstawił żadnych dokumentów, które uniemożliwiałyby weryfikację jego żądania, a w tym wskazujących na istnienie wierzytelności. Na podstawie zaofiarowanych dowodów i twierdzeń strony powodowej Sąd nie mógł ustalić, że pozwaną łączyła z pierwotnym wierzycielem umowa pożyczki, nie mógł ustalić treści tej umowy, a w szczególności zweryfikować, czy w istocie pozwany zobowiązany był do uiszczenia wskazanej w pozwie kwoty. Powyższe ma zasadniczy wpływ na ocenę skuteczności- w sensie dowodowym - umowy przelewu wierzytelności. Z uwagi na fakt, że obie strony podpisały tę umowę należy uznać, że potwierdza ona, iż cedent i cesjonariusz złożyli oświadczenie o istnieniu wierzytelności wobec pozwanego. Niniejsze nie dowodzi jednak istnienia samej wierzytelności, a jedynie fakt zawarcia umowy przelewu wierzytelności. Złożenie wyciągu z ksiąg rachunkowych nie zwalnia powoda od wykazania, że wierzytelność nabyta w drodze cesji wierzytelności rzeczywiście przysługiwała zbywcy. Temu obowiązkowi strona powodowa nie sprostała.

Powód, jako nabywca, winien dysponować całością dokumentacji związanej z nabytą wierzytelnością i jako profesjonalista w swej dziedzinie, winien wykazać w postępowaniu sądowym, w jaki sposób określił wysokość dochodzonego roszczenia. Ciężar wykazania tych okoliczności spoczywał na powodzie reprezentowanym przez fachowego pełnomocnika (art. 6 kc). Nie budzi przy tym wątpliwości, że zawodowego pełnomocnika obciąża wyższy miernik staranności co do konieczności podejmowania czynności procesowych z racji jego kwalifikacji zawodowych, a sąd zwolniony jest z obowiązku udzielania pouczeń o których mowa w art. 5 kpc. Niezależnie od tego podkreślić należy, że w sprawach cywilnych sąd nie jest obowiązany do przeprowadzania z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, czy też do uzupełnienia materiału dowodowego o dowody na których istnienie strony wskazują, lecz ich nie przedstawiły. Obowiązek dowodzenia spoczywa bowiem na samych stronach postępowania.

Zawodowy pełnomocnik powoda powinien być świadomy wystąpienia negatywnych konsekwencji procesowych w przypadku zaniedbania powinności udowodnienia dochodzonych roszczeń, szczególnie, że przepis art. 207 § 3 zdanie

drugie kpc nie ogranicza w żaden sposób uprawnienia do składania wniosków dowodowych. Bierność strony w zakresie dowodzenia powoduje ujemne następstwa jej pasywnej postawy, bowiem fakty nieudowodnione zostaną pominięte i nie wywołają oczekiwanych skutków prawnych, co ostatecznie może oznaczać przegranie procesu. Strona nie może liczyć na to, że sąd zainicjuje przeprowadzenie dowodów, które mogłyby służyć poparciu jej twierdzeń. W tych okolicznościach stwierdzić należy, że powód nie przedstawił dowodów, z których wynika obowiązek pozwanej zapłaty dochodzonej kwoty, a w konsekwencji nie udowodnił faktów, z których wywodzi swoje roszczenie.

W tych okolicznościach, wobec braku wiarygodnych dowodów świadczących o istnieniu zobowiązania pozwanej wobec pierwotnego wierzyciela z tytułu umowy pożyczki (art. 720 kc), jego wysokości i skutecznej cesji na rzecz powoda, Sąd oddalił powództwo jako nieudowodnione na podstawie art. 6 kc w zw. z art. 509 kc.